

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/38/2012
Identifikačné číslo spisu:	8012200043
Dátum vydania rozhodnutia:	14.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8012200043.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Mariany Reiffovej, v právnej veci žalobcu: L. V., narodený X.R. XXXX, bytom v P., X.. XXXX/XX, proti žalovanému Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, so sídlom v Bratislave, Želova č. 2, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o poistnom z 2. januára 2012, č.: PV 701/03844/2010/R, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. júna 2012, č.k. IS/10/2012-25, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 20. júna 2012, č.k. IS/10/2012-25, p o t v r d z u j e .

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 20. júna 2012, č.k. IS/10/2012-25, zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 2. januára 2012, č.: PV 701/03844/2010/R, ktorý potvrdil platobný výmer pobočky žalovaného v Prešove z 23. augusta 2010 č.: PV 701/03844/2010 o povinnosti žalobcu zaplatiť poistné na zdravotné poistenie za obdobie od 1. júla 2004 do 31. augusta 2004 v sume 27,88 € a trovy konania v sume 5,00 €, lebo žalobca porušil povinnosti, uvedené v § 16 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 273/1994 Z. z."), lebo ako samostatne zárobkovo činná osoba neodviedol poistné na zdravotné poistenie.

V odôvodnení uviedol, že v čase vzniku nároku na poistné za obdobie od 1. júla 2004 do 31. augusta 2004 platil zákon č. 273/1994 Z. z., ktorý žalovaný na posúdenie povinnosti žalobcu platiť poistné na zdravotné poistenie použil správne. Hoci v čase rozhodovania žalovaného už platil zákon č. 580/2004 Z. z. zdravotnom poistení o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 580/2004 Z.z.), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2005, nedošlo k skráteniu premlčacej lehoty, ktorá začala plynúť pred jeho

účinnosťou. V § 32 ods. 1 písm. a) spoločných a prechodných ustanoveniach tento zákon zachoval pôvodnú dĺžku premľacej lehoty na vymáhanie poistného, ktoré bol platiteľ povinný uhradiť do účinnosti tohto zákona, t.j. do 31. decembra 2004. Žalovaný v takom prípade nemohol prihladiť pri posudzovaní premľania nároku na právnu úpravu, uvedenú v § 21 zákona č. 580/2009 Z.z., lebo táto úprava sa vzťahuje iba na poistné, ktoré bol platiteľ povinný uhradiť za účinnosti tohto zákona, t.j. od 1. januára 2005. Poistné žalobcu bolo splatné v dňoch 8. augusta 2004 a 8. septembra 2004 (§ 18 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z.z.), preto nárok na poistné sa premľí uplynutím desaťročnej lehoty odo dňa splatnosti podľa § 32 ods. písm. a) zákona č. 580/2009 Z.z. Žalovaný po právnej stránke preto správne vec posúdil ak vyslovil, že nárok zdravotnej poisťovne nie je premľaný. Na základe vyššie uvedených skutočností súd námietku premľania žalobcu považoval za neopodstatnenú. K námietke o výške platenia poistného súd uviedol, že obsahom administratívneho spisu nebolo preukázané, že žalobca v čase vzniku povinnosti platiť poistné bol osobou ťažko zdravotne postihnutou. Námietku žalobcu, týkajúcu sa povinnosti nahradiť trovy správneho konania súd nezohľadnil s poukazom na skutočnosť, že povinnosť nahradiť trovy konania vyplýva z § 31 ods. 2 Správneho poriadku z vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 765/2004 Z.z. o výške úhrady za úkony Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Postup žalovaného ako aj preskúmané rozhodnutie pokladal preto súd prvého stupňa za zodpovedajúce zákonu.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie. Namietal, že krajský súd vo veci rozhodol nesprávne, lebo použil ustanovenie § 32 ods. 1 písm. a) zákona č. 380/2004 Z.z. a § 85h ods. 1, 2 zákona č. 581/2004 Z.z., ktoré obsahuje nepripustnú priamu retroaktivitu. Žiadal preto, aby súd predložil na rozhodnutie Ústavnému súdu Slovenskej republiky otázku, či § 85h ods. 2 zákona č. 581/2004 Z.z. zodpovedá Ústave Slovenskej republiky z hľadiska priamej retroaktivity. Tvrdil, že platobný výmer, ktorý bol vydaný podľa predchádzajúcich predpisov nezodpovedá zákonu, lebo existovalo obdobie právneho vákuu, kedy ho nebolo možné vydať. Žiadal, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10, § 246c a § 250ja OSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu odvolania a v medziach žaloby bez pojednávania, v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z. poistné za príslušný kalendárny mesiac, je splatné do ôsmeho dňa po uplynutí tohto mesiaca.

Podľa § 32 ods. 1 písm. a) zákona č. 580/2004 Z. z. na poistné, poplatky z omeškania, poplatky za nesplnenie oznamovacej povinnosti a pokuty, ktoré bol platiteľ povinný uhradiť do účinnosti tohto zákona, sa vzťahuje desaťročná premľacia lehota na poistné odo dňa splatnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že žalobca ako samostatne zárobkovo činná osoba podľa § 10 ods. 1 písm. b) zákona č. 273/1994 Z.z. riadne a včas nezaplatil poistné na zdravotné poistenie za obdobie od 1. júla 2004 do 31. augusta 2004 v sume 27,88 € tak, ako mu túto povinnosť ukladal § 16 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z.. Vznik povinnosti žalobcu zaplatiť poistné na zdravotné poistenie pre Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s. Bratislava sa spravoval ustanoveniami zákona č. 273/1994 Z.z., ktorý bol platný a účinný v čase vzniku uvedenej povinnosti. Zákon č. 580/1994 Z.z. sa vzťahoval len na nároky, ktoré vznikli odo dňa jeho účinnosti, pokiaľ tento zákon neustanovoval inak. Z uvedeného dôvodu sa aj päťročná premľacia lehota na zaplatenie poistného podľa § 21 zákon č. 580/1994 Z.z. vzťahovala len na poistné, ktoré sa stalo splatným za účinnosti uvedeného zákona a na povinnosť zaplatiť poistné, ktorá vznikla pred 1. januárom 2005 sa vzťahovali predchádzajúce predpisy, lebo takáto kratšia lehota v prechodných a záverečných ustanoveniach inak upravená nebola. Samotné ustanovenie § 32 ods. 1 zákona č. 580/1994 Z.z. výslovne zachovávalo desaťročnú premľaciu lehotu na povinnosť zaplatiť dlžné poistné na zdravotné poistenie, ktoré bolo splatné do 31. decembra 2004, pričom nemalo

spätnú účinnosť, lebo zachovalo pôvodnú lehotu, s ktorou sa spájalo premlčanie povinnosti zaplatiť splatné poistné na zdravotné poistenie.

Z dôvodu, že dlžné poistné za čas od 1. júla 2004 do 31. augusta 2004 v sume 27,88 € bolo splatné za účinnosti zákona č. 273/1994 Z. z., aj dĺžka premlčacej doby na vymáhanie dlžného poistného za tento čas je desaťročná aj vzhľadom na znenie § 32 ods.1 písm. a) zákona č. 580/1994 Z.z.

Námietku premlčania, ktorú uplatnil v správnom konaní žalobca ako platiteľ poistného nebolo preto možné zohľadniť s poukazom na § 32 ods. 1 zákona č. 580/2004 Z. z., ktorý neupravuje premlčaciu dobu vo vzťahu k poistnému, poplatkom z omeškania, poplatkom za nesplnenie oznamovacej povinnosti a pokút, ktoré bol platiteľ povinný uhradiť do 31. decembra 2004 spätne.

V prípade, ak je podľa novej právnej úpravy v prechodných ustanoveniach stanovená nová premlčacia doba, právne vzťahy sa spravujú touto novou premlčacou dobou, pričom nie je narušený princíp právnej istoty, pretože nová právna úprava neupravuje nanovo vznik právnych vzťahov a ich následkov, ku ktorým došlo pred dňom účinnosti nového zákona.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu nie sú premlčané pohľadávky žalovaného na poistnom na zdravotné poistenie za obdobie od 8. augusta 2004 a od 8. septembra 2004, pretože oprávnená Všeobecná zdravotná poisťovňa, so sídlom v Bratislave podala 17. augusta 2010 žalovanému návrh, aby predpísal žalobcovi povinnosť zaplatiť uvedené dlžné poistné v lehote desiatich rokov odo dňa splatnosti poistného a žalovaný v premlčacej lehote žalobcovi povinnosť zaplatiť poistné uložil.

Pokiaľ žalobca poukazoval na § 85h ods. 1 a 2 zákona č. 581/2004 Z. z. treba uviesť, že toto ustanovenie neupravuje premlčanie pohľadávok vo veciach zdravotného poistenia, ale upravuje len vecnú pôsobnosť zdravotnej poisťovne, aby uplatňovala proti poistencovi u žalovaného nárok na uloženie povinnosti zaplatiť dlžné poistné, nárok na poplatok z omeškania z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie, na ktoré mala zdravotná poisťovňa nárok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004 a aj vecnú pôsobnosť poisťovne vymáhať pohľadávky na poistnom vrátane poplatku z omeškania z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie, na ktoré mala zdravotná poisťovňa nárok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004, na základe právoplatného rozhodnutia žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považuje rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

Žalobca nemal v odvolacom konaní úspech, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 250k ods. 1, vety prvej OSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok